

Dosarul nr. 3ra-945/2022

2-21168501-01-3ra-15092022

prima instanță: Curtea de Apel Chișinău (jud. Gh. Mîra, E. Palanciuc, V. Negru)

ÎNCHEIERE

30 noiembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Iurie Bejenaru
Aliona Miron
Nicolae Craiu

examinând admisibilitatea recursului depus de Victor Moraru,
în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Victor Moraru împotriva Consiliului Superior al Magistraturii, terți inspectorul - judecător Victor Pruteanu și judecătorul Vadim Belousov cu privire la contestarea actului administrativ și obligarea emiterii actului administrativ de aplicare a sancțiunii, împotriva hotărârii din 27 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care acțiunea depusă de Victor Moraru a fost respinsă,

c o n s t a t ă:

La 12 noiembrie 2021 Moraru Victor a depus acțiune în contencios administrativ împotriva Consiliului Superior al Magistraturii, persoane terțe inspectorul-judecător Pruteanu Victor și judecătorul Belous Vadim, prin care a solicitat anularea hotărârii Consiliului Superior al Magistraturii nr. 197-21 din 14.09.2021 și a Hotărârii Colegiului Disciplinar al CSM nr. 10/5 din 23 aprilie 2021 în privința acțiunilor judecătorului Judecătoriei Soroca, Vadim Belous; obligarea pîrîtului la emiterea unui act administrativ privind aplicarea față de judecătorul judecătoriei Soroca, Vadim Belous a unei sancțiuni sub formă de mustrare și eliberarea din funcția de președinte al Judecătoriei Soroca.

În motivarea acțiunii a indicat că, reclamantul SRL „Realty Capital” a depus la Judecătoria Soroca, sediul Central o contestație, solicitînd anularea încheierii executorului judecătoresc Anastasie Repeșcu din 05 aprilie 2019 de ridicare a sechestrului de pe bunurile imobile cu nr. cadastrale 5401215.026, 4501215.026.01, 4501215.026.02, 4501215.026.03, amplasate în or. Florești, str. 31 august 1989, nr. 57, precum și a nr. cadastrale 4501206.243 și 4501206.243.01, amplasate în or. Florești, str. independenței 1A.

În cadrul acestui proces, Victor Moraru a solicitat să fie admis ca intervenient, fiindcă în încheierea contestată a executorului Repeșcu Anastasie a fost admisă cererea sa de ridicare a sechestrului.

Fără a soluționa cererea de intervenție în proces, prin încheierea nr. 25-42/19 din 21 decembrie 2020 judecătorul Vadim Belous a admis contestația și a anulat încheierea executorului judecătoresc Repeșcu Anastasie.

În acest sens, a fost sesizat Consiliul Superior al Magistraturii, care a pornit o procedură disciplinară, însă prin Hotărârea Colegiului Disciplinar nr. 10/5 din 23 aprilie 2021 s-a încetat cauza disciplinară intentată.

Prin Hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nr. 197-21 din 14 septembrie 2021 au fost respinse contestațiile declarate de subsemnatul Victor Moraru și inspectorul judecător Victor Pruteanu și menținută Hotărârea Colegiului Disciplinar menționată.

A considerat reclamantul că, pârâtul nu a atras o atenție cuvenită opiniei inspectorului judecător Victor Pruteanu, care a indicat în raport asupra încălcării art. 4 alin. (1) lit. b) și i) din Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor. Or, dacă un inspector judecător care a analizat atent cazul de față a constatat că a avut loc o încălcare a normelor imperative, nu este clar de ce pârâtul a omis să combată argumentele acestuia.

Astfel, în cadrul verificării de către Inspekția judiciară, s-a constatat că Victor Moraru, a depus o cerere privind intervenirea în proces, iar judecătorul Vadim Belous nu a soluționat-o.

Actele contestate le consideră incorecte și ilegale, fiindcă pe de o parte constată că a fost săvârșită o încălcare, iar pe de altă parte tolerează această încălcare, în așa mod încurajând indirect, atât judecătorul Vadim Belous, cât și posibil alți judecători asupra faptului că încălcarea normelor imperative ale legii nu se pedepsește în Republica Moldova.

A solicitat Victor Moraru anularea hotărârii Consiliului Superior al Magistraturii nr. 197-21 din 14 septembrie 2021 și a Hotărârii Colegiului Disciplinar al CSM nr. 10/5 din 23 aprilie 2021 în privința acțiunilor judecătorului Judecătoriei Soroca, Vadim Belous; obligarea pârâtului la emiterea unui act administrativ privind aplicarea față de judecătorul Judecătoriei Soroca, Vadim Belous a unei sancțiuni sub formă de mustrare și eliberarea din funcția de președinte al Judecătoriei Soroca.

Prin hotărârea din 27 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău a fost respinsă acțiunea depusă de Victor Moraru ca fiind neîntemeiată.

În susținerea soluției sale, instanța de fond s-a bazat pe prevederile art. 16 alin. (1), 225 alin. (2), 137 alin. (1)-(4) din Codul administrativ, art. 123 din Constituția Republicii Moldova, art. 1 alin. (1) lit. f), art. 4 alin. (3) lit. a) și b), 22 alin. (4), 24 alin. (1) și (2), 7 alin. (1) lit. c) din Legea cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii nr. 947 din 19 iulie 1996, art. 3, 4 alin. (1), 39 din Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor nr. 178 din 25 iulie 2014 și a constatat că, la adoptarea hotărârii Consiliului Superior al Magistraturii nr. 197/21 din 14 septembrie 2021” cu privire la contestațiile împotriva Hotărârii Plenului Colegiului disciplinar nr.10/5 din 23 aprilie 2021, emise în privința judecătorului Vadim Belous de la Judecătoria Soroca”,

autoritatea publică și-a exercitat dreptul discreționar de vot, reieșind din circumstanțele de fapt constatate și cu prevederile normative care se circumscriu procedurii disciplinare în privința judecătorilor privind examinarea contestațiilor împotriva hotărârii Plenului Colegiului disciplinar.

Astfel, Consiliul Superior al Magistraturii a acționat în limitele împuternicirilor acordate de lege, cu respectarea procedurii prevăzute în acest sens, hotărârea adoptată fiind luată de un organ colegial, ca urmare a analizei faptelor relevante pentru luarea deciziei enunțate, precum și a realizării procedurii de vot.

De asemenea, prima instanță a aplicat prevederile art. 31 și 118 din Codul administrativ și a constatat că atât hotărârea Plenului Colegiului disciplinar nr.10/5 din 23 aprilie 2021, cât și hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nr. 197/21 din 14 septembrie 2021 sunt motivate în conformitate cu normele legale unde sunt indicate detaliat argumentele care sunt bazate pe o cercetare amplă a materialelor cauzei și a probelor acumulate de inspecția judiciară în raport cu poziția părților în procedura administrativă.

Prima instanță a considerat argumentele reclamantului cu privire la faptul că, în acțiunile judecătorului Vadim Belous de la Judecătoria Soroca sunt întrunite condițiile art.4 alin.(1) lit.b) și i) din Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor nr.178 din 25.07.2014, ca fiind neîntemeiate, or din materialele cauzei disciplinare rezultă că faptele invocate de reclamantul Victor Moraru și constatate prin raport de inspectorul-judecător Victor Pruteanu în cadrul cercetării disciplinare nu întrunesc elementele constitutive ale abaterilor disciplinare imputate, și anume, latura subiectivă, or, în lipsa unuia dintre elementele constitutive abaterea disciplinară nu subzistă și nu poate fi angajată răspunderea disciplinară a judecătorului.

În aceste circumstanțe, prima instanță a menționat, că pentru a constata abaterea disciplinară de încălcare a normelor imperative, după cum este prevăzut de Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor nr.178 din 25.07.2014, este obligatoriu ca fapta imputată să fi fost săvârșită cu intenție sau din neglijență gravă, conform prevederilor art. 41 din Legea nr.178.

Or, reieșind din prevederile art. 4¹ din Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor nr. 178 din 25 iulie 2014, completul de judecată a reținut că pentru a fi antrenată răspunderea disciplinară a unui judecător este necesar să existe o conduită ilicită a acestuia, de încălcare a obligațiilor de serviciu sau a normelor juridice, să existe o legătură de cauzalitate între fapta comisă și valoarea socială lezată, iar această faptă să fie comisă cu vinovăție, fie sub forma intenției, fie din neglijență gravă, ceea ce la caz lipsește.

Reieșind din cele menționate în coraport cu materialele cauzei, prima instanță a constatat că, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii întemeiat a ajuns la concluzia că, în acțiunile judecătorului Vadim Belous de la Judecătoria Soroca nu se conturează latura subiectivă a componenței abaterilor disciplinare prevăzute de art. 4 lit. b) și i) din Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor.

În consecință instanța de fond a conchis că, autoritatea publică, la caz - Consiliul Superior al Magistraturii, a adoptat hotărârea nr. 197/21 din 14 septembrie 2021 „Cu privire la contestațiile împotriva Hotărârii Plenului Colegiului disciplinar nr.10/5 din 23

aprilie 2021, emise în privința judecătorului Vadim Belous de la Judecătoria Soroca”, cu respectarea normelor legale ce reglementează procedura de examinare a contestațiilor împotriva hotărârii Colegiului disciplinar, iar temeiuri de anulare a acesteia nu au fost constatate.

La 08 iulie 2022, Victor Moraru a depus cerere de recurs împotriva hotărârii Curții de Apel Chișinău din 27 iunie 2022, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii contestate și emiterea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii (f.d. 138-139).

În motivarea recursului Victor Moraru a indicat că nu este de acord cu hotărârea Curții de Apel Chișinău, deoarece prima instanță nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată și a interpretat în mod eronat legea, a apreciat arbitrar probele și a comis încălcări care au dus la soluționarea greșită a cauzei.

În așa mod, instanța nu a dat o apreciere justă și corectă tuturor circumstanțelor și probelor ce confirmă încălcarea legii de către judecătorul Vadim Belous, care a examinat o contestație împotriva încheierii executorului judecătoresc Anastasie Repeșcu, încheiere care a fost emisă la cererea sa cu privire la ridicarea sechestrului de pe bunuri.

La examinarea acestei contestații a cerut să fie introdus în proces în calitate de intervenient accesoriu, deoarece încheierea executorului judecătoresc a fost emisă la cererea sa de ridicarea sechestrului de pe bunuri.

Judecătorul nu a examinat cererea sa și a soluționat fondul cauzei, fără ca dânsul să fie atras în proces. Pentru această încălcare a depus o plângere la Consiliul Superior al Magistraturii pe numele judecătorului menționat și a fost pornită o procedură disciplinară.

Suplimentar a mai indicat motivele descrise în cererea de chemare în judecată.

În conformitate cu art.244 alin.(1) din Codul administrativ, hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

Conform art. 245 alin.(1) și (2) din Codul administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat hotărârea contestată la 27 iunie 2022, în ședință publică, iar cererea de recurs a fost depusă de către Victor Moraru la 08 iulie 2022

În condițiile enunțate, recursul depus la 08 iulie 2022 împotriva hotărârii Curții de Apel Chișinău este în termen (f.d. 138-139).

La 23 septembrie 2022 Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimaților copia recursului depus de Victor Moraru cu înștiințarea despre necesitatea prezentării referinței (f.d.143).

La 11 octombrie 2022 Consiliul Superior al Magistraturii depus referință, prin care a solicitat declararea recursului ca fiind inadmisibil.

Examinând temeiurile invocate în recurs în raport cu materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil,

comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră cererea de recurs depusă de Victor Moraru inadmisibilă, din următoarele motive.

În conformitate cu art.246 alin.(1) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, iar în acord cu alin.(2) din art.246 din Codul administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)- f).

Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ reține că, Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevolutiv al recursului dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate sau, după caz, hotărârile Curții de apel ca primă instanță într-o eventuală examinare în fond și invocare ex officio a erorilor de drept.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ notează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art.245 alin.(2) din Codul administrativ. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ.

Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct.38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct.230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o

reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct.85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct.45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, urmând de ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p.141,§39).

La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6§1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, §31, Seria A, nr.212-A).

În circumstanțele menționate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de Victor Moraru.

În conformitate cu art. 230 și art. 246 din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul depus de Victor Moraru se declară inadmisibil.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Iurie Bejenaru

judecătorii

Aliona Miron

Nicolae Craiu